

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Класичного приватного університету
д.держ.упр., проф. Боклаг В.А.

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертацію **Денисюк Людмили Миколаївни** на тему *«Механізми взаємодії суспільства, бізнесу і влади в умовах війни та повоєнного відновлення України»*, подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

кандидата наук з державного управління, доцента, доцента кафедри публічного управління та землеустрою Інституту управління Класичного приватного університету

Набоки Катерини Олександрівни

Актуальність теми. Наслідки повномасштабної війни в Україні, введення правового режиму воєнного стану призвели до змін у всіх сферах життєдіяльності українського суспільства, безпрецедентного падіння національної економіки, зумовили трансформацію та зміни в публічному управлінні, адаптацію законодавства до нових викликів. Очевидно, що темпи відновлення економіки України залежатимуть як від тривалості війни, масштабів руйнувань, швидкості деокупації територій та відновлення на них правопорядку, так і від міжнародної підтримки та необхідних своєчасних рішень органів влади. За таких умов галузі економіки розвиваються нерівномірно, відбувається перегляд пріоритетних напрямів господарської діяльності, підстав надання державної допомоги, соціальних виплат тощо. Водночас проблеми, інтереси і потреби суспільства, бізнесу і влади під час війни суттєво відрізняються від мирного часу, тому нагальною є і буде потреба у реформатуванні

міжсекторальної взаємодії, відходу від усталених і застарілих практик. Сьогодні важливо вибудувати новий формат відносин і систему взаємодії суспільства, бізнесу і влади, засновану на діалозі та конструктивному партнерстві.

Дисертація Денисюк Л.М. є своєчасною та відповідає потребам розвитку науки й практики публічного управління та адміністрування в умовах надскладної ситуації воєнного стану і подальшого повоєнного відновлення України. Можна погодитися із висновком автора, що «міжсекторальні відносини є вкрай складною сферою з традиційно високим рівнем конфліктності сторін (громадянського суспільства, бізнесу і влади). Війна загострила наявні проблеми, але водночас посилила усвідомлення того, що партнерство суспільства, бізнесу і влади є визначальною рушійною силою соціально-економічного розвитку». З огляду на вищезазначене, актуальність та своєчасність дисертаційного дослідження Денисюк Л.М. не викликає сумнівів.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій Дисертаційна робота Денисюк Людмили Миколаївни чітко структурована, її зміст характеризується логічним і послідовним викладенням матеріалу. У ній досягнуто поставлену мету, яка полягає в обґрунтуванні теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів взаємодії суспільства, бізнесу і влади в умовах війни та повоєнного відновлення України. Об'єкт (взаємодія суспільства, бізнесу і влади в Україні) і предмет дослідження (механізми взаємодії суспільства, бізнесу і влади в умовах війни та повоєнного відновлення України) відповідають заявленій темі. Для досягнення поставленої мети автором у дослідженні вирішено такі завдання: здійснено аналіз стану наукової розробки проблематики взаємодії суспільства, бізнесу і влади; розкрито особливості міжсекторальної взаємодії як ознаки становлення громадянського суспільства та розвитку демократії в Україні; розглянуто соціальну відповідальність як основну вимогу та фундаментальну цінність взаємодії суспільства, бізнесу і влади; здійснено аналіз сучасного стану діалогу суспільства, бізнесу і влади в умовах викликів війни; досліджено нормативно-правове забезпечення взаємодії суспільства,

бізнесу і влади в Україні; розглянуто досвід повоєнного відновлення закордонних країн задля визначення основних пріоритетів взаємодії суспільства, бізнесу і влади в умовах війни в Україні; обґрунтовано необхідність упровадження процесного підходу в механізми взаємодії суспільства, бізнесу і влади; розкрито шляхи забезпечення безперервного вдосконалення процесів спільної діяльності суспільства, бізнесу і влади; окреслено стратегічні вектори взаємодії суспільства, бізнесу і влади в умовах війни та повоєнного відновлення України.

Аргументація теоретичних положень і отриманих висновків здійснювалась автором із застосуванням широкого комплексу методів, які надали можливість систематизувати наявний інформаційний масив даних, а також проаналізувати стан і перспективи розвитку взаємодії органів державної влади та інститутів громадянського суспільства. Це, зокрема, методи аналізу та синтезу, систематизації, порівняння, статистичного аналізу, моделювання, прогнозування, описово-індуктивний, типології, узагальнення, діалектичний (як базовий метод наукового пізнання), формально-логічний, функціональний, історичний, сходження від абстрактного до конкретного.

Логіка викладання матеріалу корелюється з предметом дослідження і окресленим комплексом методів наукового пізнання. Це дозволило автору – Денисюк Л.М. сформулювати підґрунтя з теоретичних підходів і концепцій, які лягли в основу її наукових розвідок. Для дисертації характерна системність та ясність викладення матеріалу, вміння виділити суттєві моменти, чітка їх аргументація. Висновки дисертаційної роботи цілком обґрунтовані, коректні та впливають з викладеного матеріалу.

Належний ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій, сформульованих у дисертації та їх вірогідність забезпечені також використанням широкої джерельної бази за темою дисертації. Зокрема, список використаної літератури налічує 224 найменування.

Зазначене дозволяє констатувати, що отримані Денисюк Людмилою Миколаївною в ході роботи над дисертацією наукові результати є всебічно

обґрунтованими та достовірними, а також такими, що мають наукову новизну і в сукупності вирішують актуальне науково-прикладне завдання, що полягає в обґрунтуванні теоретичних положень і розробці практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів взаємодії суспільства, бізнесу і влади в умовах війни та повоєнного відновлення України.

Повнота викладення наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях. Основні теоретичні та практичні положення, результати, висновки і пропозиції викладено у 9 наукових працях, з них: 5 – статті в наукових фахових виданнях України, 1 – стаття в науковому періодичному виданні, яке індексується в міжнародній наукометричній базі даних Scopus, 3 – матеріали конференцій.

Публікації достатньою мірою розкривають основний зміст дисертації та відповідають встановленим вимогам. Кількість, обсяг і якість друкованих праць надають здобувачеві право публічного захисту дисертації.

Дотримання принципів академічної доброчесності. За результатами вивчення тексту дисертації та наукових публікацій здобувача порушень академічної доброчесності не встановлено. У разі використання ідей, підходів, висновків, наукових результатів і фрагментів текстів інших дослідників у дисертації наведено коректні посилання на відповідні джерела.

Практичне значення дисертаційної роботи. Практичне значення дослідження полягає в можливості використання теоретичних положень, рекомендацій та висновків, викладених у дисертації, органами публічного управління у процесі налагодження взаємодії з суспільством і бізнесом задля вирішення нагальних проблем і окреслення перспектив соціально-економічного розвитку країни, прийняття державноуправлінських рішень, а також в освітньому процесі при читанні лекцій, проведенні практичних і семінарських занять з проблематики функціонування та розвитку інститутів публічного управління та адміністрування.

Зауваження до роботи. Оцінюючи в цілому позитивно дисертацію Денисюк Л.М., окреслимо деякі дискусійні положення та рекомендації щодо покращення змісту роботи:

1) Підрозділ 1.3 дисертації присвячений розгляду категорії «соціальна відповідальність». Цілком погоджуємося з автором, що вона є основною вимогою та фундаментальною цінністю взаємодії суспільства, бізнесу і влади. З огляду на це, було б доречно автору висловити власну думку з приводу визначення соціальної відповідальності, враховуючи виклики сучасності, або зазначити, яке із запропонованих науковцями трактувань цього поняття найбільш відповідає позиції дисертантки.

2) Аналізуючи у підрозділі 2.1 сучасний стан діалогу суспільства, бізнесу і влади в умовах викликів війни, на нашу думку, доцільно було б дослідити таке питання як рівень довіри суспільства і бізнесу до влади та його вплив на ефективність міжсекторальної взаємодії.

3) В підрозділі 3.1. автор окреслює переваги впровадження процесного підходу в механізми взаємодії суспільства, бізнесу і влади. Проте, на нашу думку, поза увагою автора залишилися недоліки цього підходу. Ми вважаємо, що їх виявлення та розуміння сприятиме усуненню можливих проблем та перешкод у взаємодії між секторами. Зокрема, шляхом аналізу та оптимізації окремих етапів процесів можна виявити та вирішити проблеми, що заважають ефективній взаємодії суспільства, бізнесу і влади.

4) З огляду на те, що тематика дисертаційної роботи пов'язана з удосконаленням механізмів взаємодії суспільства, бізнесу і влади як в умовах війни, так і повоєнного відновлення України, то, на наш погляд, окремим напрямком такої міжсекторальної співпраці можна було б виділити такий стратегічний вектор як «Відбудова та відновлення деокупованих територій».

Зазначені зауваження носять здебільшого рекомендаційний характер та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Загальний висновок. Дисертація Денисюк Людмили Миколаївни на тему «Механізми взаємодії суспільства, бізнесу і влади в умовах війни та повоєнного

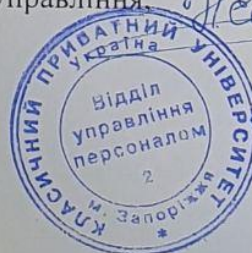
відновлення України» є самостійним і завершеним науковим дослідженням, що вирішує конкретне і актуальне науково-прикладне завдання, яке полягає в обґрунтуванні теоретичних положень і розробці практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів взаємодії суспільства, бізнесу і влади в умовах війни та повоєнного відновлення України.

Дисертаційна робота задовольняє вимоги Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44 (із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ №341 від 21.03.2022 р.).

Таким чином, представлена до рецензування кваліфікаційна наукова праця повністю відповідає всім вимогам, виконана на актуальну тему, сформульовані в ній наукові положення, висновки та рекомендації є обґрунтованими, достовірними, містять наукову новизну і мають практичну значущість, а тому може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», а її автор, Денисюк Людмила Миколаївна, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії у галузі публічного управління та адміністрування.

РЕЦЕНЗЕНТ:

доцент кафедри публічного управління
та землеустрою Інституту управління
Класичного приватного університету
(м. Запоріжжя),
кандидат наук з державного управління,
доцент

[Handwritten signature]

Катерина Набока

Підпис *К. Набока* засвідчую
Начальник відділу управління персоналом
Класичного приватного університету
" " " 20__ р.